Tatiana SANDU

Caracteristica articulatorie şi acustică a diftongului central /'uə/ din limba engleză

T.S. – doctorandă, Catedra de filologie engleză, U.S.M.

Statutul fonetico-fonematic şi natura fonetică a diftongului central englez /'uə/ este o temă actuală şi importantă din punct de vedere lingvistic şi metodico-didactic, deoarece acest diftong prezintă dificultăţi pentru vorbitorii de limba română. Predarea corectă şi efectivă a diftongilor centrali englezi necesită cercetări suplimentare cu scopul de a determina particularităţile lor articulatorii şi acustice ca: oscilografierea, spectrografierea, roentgencinematografierea.

Cercetătorii foneticieni definesc diftongul drept o îmbinare de două elemente vocalice rostite obligatoriu în cadrul uneia şi aceleiaşi silabe. Diftongii sunt formaţi din două elemente, dintre care primul este principal, accentuat şi formează silabă, iar cel de-al doilea este secundar, neaccentuat şi nu formează silabă. Pentru continuităţile compuse este caracteristic fenomenul de glisare – trecerea rapidă de la primul element la cel de-al doilea.

În limba engleză deosebim patru diftongi centrali clasici: /'uə/ /'iə/ /'ɛə/, /'ɔə/. Aceste continuităţi compuse, de regulă, se întâlnesc având accentul pe al doilea element /ə/, însă există cazuri, de asemenea, când ambele elemente sunt emise cu aceeaşi durată şi intensitate, iar consoanele situate în faţa acestor diftongi sunt articulate mai moale, fapt ce duce la modificarea nucleului acestor sunete compuse.

Studiul de faţa este o încercare de a prezenta sugestii metodico-didactice ce ţin de predarea dif-

BDD-A20736 © 2012 Revista „Limba Română"
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 12:54:50 UTC)

tongului /'uə/ și are scopul de a preveni greșelile tipice ale elevilor și studenților, care au tendința fie să palatalizeze primul monoftong [u], fie să-l prelungească și să omită al doilea element al diftongului /'uə/.

Caracteristica generală. Diftongul englez /'uə/ este un sunet compus, de lungă durată, descendent, se pronunță cu o singură intensitate și accentul cade pe primul lui component /u/. Acest element este esențial în structura diftongului /'uə/, formează centrul / nucleul diftongului, fiind pronunțat mai energic decât al doilea element, neaccentuat. La articularea și pronunțarea lui /u/ buzele sunt întinse foarte puțin, corpul limbii se plasează înainte, iar partea ei mijlocie este ridicată, spațiul dintre maxilare fiind destul de mic.

Diftongul [ˈuə], spre deosebire de toți ceilalți diftongi centrali englezi, apare în poziție inițială (rar): urd *[**uə**d]*, Urdu *[ˈ**uə**du:]*, medială: cruel *[kr**və**l]*, furious *[ˈ**fjuə**rɪəs]*, Stuart *[ˈstj**və**t]*, lurid *[ˈlj**uə**rɪd]*, mural *[ˈmj**və**rəl]*, finală: boor *[b**və**]*, poor *[p**və**]*, sure *[**ʃvə**]*, cure *[kj**və**]*, manual *[ˈmænj**və**l]*, individual *[ɪndívɪdj**və**l]*.

Ortografia tradițională engleză ne demonstrează că diftongul [ˈuə] este reprezentat grafemic prin unsprezece litere și îmbinări de litere ce constituie fonografemograma acestuia:

/'uə/ →

- **ua:** *valuable – valoros, usual – obișnuit, usually – de obicei, manual – manual, manually – manual;*
- **uu:** *vacuum – vid, continuum – continuu;*
- **ure:** *endure – a îndura, adjure – a implora, embouchure – îmbucătură, vulture – corb, perjurer – sperjur, sure – sigur, surely – cu siguranță, cure – a vindeca, assure – asigura, allure – a alura, injure – a răni;*
- **uor:** *fluorspar – fluorină, Fluor hydrate – clorhidrat;*
- **uo:** *fluorine – fluor, fluorescence – fluorescență;*
- **u:** *assuring – asigurare, alluring – atrăgător, jury – juriu, lurid – de o strălucire nefirească, rural – rural, injurious – prejudiciabil;*
- **oo:** *boor – țăran, boorish – țărănesc, moor – mlaștină, Moor – maur, mooring – dană de acostare, moorage – acostare, poor – sărac, poorer – mai sărac, poorest – cel mai sărac;*
- **oor:** *boor – țăran, poor – sărac, moors – mlaștini, boors – țărani, moored – acostat, poorness – sărăcie;*
- **our:** *amour – amor, sour dine – prânz acru, bourgeois – burghez, troubadour – trubadur, dour – dur, tour – tur, tourist – turist, tourbillion – tourbillion, toured – a călătorit, tournedos – turnedos, tourniquet – instrument de tortură, Tourneur – Turnedo, tourney – a lua parte la turnir, touring – tur-inel, gourd – tărtăcuță;*
- **eu:** *pleurisy – pleurezie;*
- **ew:** *Jewry – evrei.*

BDD-A20736 © 2012 Revista „Limba Română”
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 12:54:50 UTC)

Caracteristica articulatorie. Rezultatele experimentale de ordin fiziologic și acustic, precum și analiza materialelor teoretice din domeniu permit să remarcăm că la articularea diftongului /'uə/ organele articulatorii își schimbă poziția și se caracterizează printr-o pronunțare glisantă. În sistemul organelor articulatorii ale rezonatorului bucal sunt înregistrate următoarele schimbări: maxilarul inferior se depărtează puțin de cel superior, distanța dintre incisivii inferiori și cei superiori fiind neînsemnată. Spațiul dintre buze formează o fisură rotundă, asemănătoare cu cea care apare la pronunțarea monoftongilor englezi /o/ sau /u/. Poziția maxilarilor și a buzelor la articularea nucleului diftongului /'uə/ condiționează schimbarea formei și volumul rezonatorului labial și bucal. Spre deosebire de cazul monoftongului /o/, volumul cavității bucale este mai mare la articularea monoftongului /u/. Vârful limbii coboară în jos spre alveolele incisivilor inferiori, iar spinărușa limbii se ridică și se retrage spre palatul moale. Datorită acestor schimbări se îngustează trecerea dintre palatul moale și mușchiul limbii. Rezonatorul laringo-faringial la articularea monoftongului /u/ este mai îngust decât la cea a monoftongului /o/. Primul element al diftongului englez /'uə/ reprezintă un sunet vocalic posterior, avansat, închis, labial, asimetric.

La pronunțarea celui de-al doilea element /ə/ al diftongului poziția organelor articulatorii suferă următoarea modificare: maxilarul inferior coboară, distanța între buze se lărgește, limba este plasată în mod plat, la fel ca la pronunțarea monoftongului – fonem al limbii engleze /ə/. Maxilarele fiind semideschise, între buza superioară și cea inferioară se formează o fisură de mărime medie, formă ovală. Spinărușa limbii este retrasă spre palatul moale, iar vârful limbii se apropie de incisivii inferiori.

Caracteristica acustică. În componența diftongului descendent /'uə/, la fel ca și în a altor diftongi din limba engleză, elementul principal /'u/ este dominant și posedă toate calitățile vocalice. Elementele diftongului /'uə/ sunt caracterizate atât prin spectrele sunetului /u/, cât și prin cele ale sunetului /ə/. La nivel de percepție spectrul primului element este caracterizat printr-o intensitate de sunet puternic, accentuat și se percepe ca un /u/, iar cel de-al doilea element nu cade sub accent și se percepe ca sunetul /ə/. Nucleul diftongului /'uə/ se caracterizează prin următorii formanți: F1 = 300-500 Htz, F2 = 800-950 Htz, F3 = 1650-2650 Htz, F4 = 4000-4300 Htz. Cantitatea energiei de articulare a sunetului /u/ este mai mare comparativ cu cea a sunetului /ə/ al diftongului /'uə/. Culminația intensității ține de primul element /u/ al diftongului /'uə/. Tensiunea organelor de vorbire este, de asemenea, mai mare la articularea primului element, față de cel de-al doilea. De regulă, primul element /u/ al diftongului /'uə/ este mai lung decât glaidul său /ə/. Limita de trecere între monoftongii /u/ și /ə/ nu este clar delimitată și con-

BDD-A20736 © 2012 Revista „Limba Română"
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 12:54:50 UTC)

stituie aproximativ 12-35% din lungimea diftongului. Spectrul elementului al doilea conține următorii formanți: F1 = 400-650 Htz, F2 = 800-1000 Htz, F3 = 1200-2650 Htz, F4 = 4000-4300 Htz.

Recomandări articulatorii. Pentru a preîntâmpina greșelile tipice privind articularea eficientă a diftongului /'uə/, recomandăm ca în etapa incipientă să se pornească de la /u̲ ˊə/ din limba română, care se întâlnește în cuvintele: *superflu̲ ˊă, continu̲ ˊă, nou̲ ˊă, plou̲ ˊă, rou̲ ˊă, dou̲ ˊă* ș.a., în care îmbinarea celor două sunete, dacă elementul /u/ este pronunțat cu intensitate, coincide practic cu diftongul englez. De asemenea, trebuie să cerem elevilor și studenților ca, în timpul articulării, buzele lor să nu fie deplasate înainte și rotunjite mult, maxilarul inferior să nu fie prea depărtat de cel superior. Se recomandă apoi exersarea fonetică conform etapelor probate și supuse practicii de mai mulți ani în grupele naționale:

1. **Cuvinte***: January, February, curs, curious, pure, fuel, security, poor, tour, tourist, plural, boor, rural, tournament, poorly, fury, Europe, durably, assure, amour, adjure, allure, purely, usual, bourgeois, sewers, cureless, durable, furious, obscure, virtually, moor, sure, tours, plurals, jury, rural, surely, tournaments, jurist, cure, duel, doer, dour, dourly, assurance, tourists, cruel, endure, lure, boorish, steward, sewer, during.*

2. **Îmbinări de cuvinte***: curious tourist; dour and poor; mooring-mast; moor game; rural brewery; sour dough; sweet and sour; rest cure; manual work; as dead as dodo.*

3. **Propoziții în care diftongul** [**'və**] **apare frecvent:** a) în ortografie: *The noun is in the plural, Surely the fuel is valuable, Is Europe poor in moors?, He still works on an old manual typewriter;* b) în ortoepie (cu transcripție): *The poor curate lived on the moors [ðə 'p**və** 'kj**və**rıt 'lıvd ɔn ðə ↓'m**və**z]; There was a duel between two furious members of the jury [ðeə wəz ə ˌdj**və**l bıtwi:n ˌtu: ˌfj**və**rıəs ˌmembəz əv ðə ↓'dʒ**və**rı]; Pure water was difficult to procure on the moor ['pj**və** 'wɔ:tə wəz 'dıfıkəlt tə prə'kj**və** ɔn ðə ↓'m**və**]; You may rest assured that the detour won't make him curious [ju meı 'rest ə'ʃ**və**d ðət ðə 'di:t**və** 'wəvnt 'meık him ↓'kj**və**rıəs].*

4. **Proverbe:** *Prevention is better than cure. What can't be cured must be endured. Curiosity killed a cat. To drive coach and horses through. Past cure, past care. One must be sometimes cruel to be kind. It is sure to be dark if you shut your eyes.*

5. **Exerciții contrastive:** *tour[t**və**] – usually ['ju:ʒ**və**lı]; dour [d**və**] – vacuum ['vækj**və**m]; endure [en'dj**və**] – continuous [kən'tınj**və**s]; brewery ['br**və**rı] – influence ['ınfl**və**ns]; bureau ['bj**və**r**əu**] – valuable ['vælj**və**bl]; fluent ['fl**və**nt] – rescuer ['reskj**və**].*

BDD-A20736 © 2012 Revista „Limba Română"
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 12:54:50 UTC)

6. **Diftongul [ʼʊə] contrastat cu vocala [u:] în perechi minimale:** boor *[bʊə]* – boo [bu:]; cure *[kjʊə]* – queue [kju:]; ewer *[jʊə]* – you [ju:]; lure *[l(j)ʊə]* – loo [lu:]; moor *[mʊə]* – moo [mu:]; poor *[pʊə]* – pooh [pu:]; sure *[ʃʊə]* – shoe [ʃu:]; moored *[mʊəd]* – mood [mu:d]; tour *[tʊə]* – two [tu:]; pure *[pjʊə]* – pew [pju:]; dour *[dʊə]* – do [du:]; steward *[ʼstiʊəd]* – stewed [stju:d].

7. **Diftongul [ʼʊə] contrastat cu diftongii [ʼɛə] și [ʼɪə]:** *sure [ʃʊə] – share [ʃɛə] – sheer [ʃɪə]; poor [pʊə] – pair [pɛə] – peer [pɪə]; dour [dʊə] – dare [dɛə] – dear [dɪə]; tour [tʊə] – tear [tɛə] – tear [tɪə]; lure [l(j)ʊə] – lair [lɛə] – Lear [liə]; boor [bʊə] – bear [bɛə] – beer [bɪə]; moor [mʊə] – mare [mɛə] – mere [mɪə]; wooer [wʊə] – wear [wɛə] – we're [wɪə].*

8. **Diftongul [ʼʊə] contrastat cu alți diftongi sau monoftongi în propoziții:**

a) „He's past cure", the doctor said [hɪz pa:st ʼkjʊə ðə ʼdɔktə ↓ʼsed]. – *„He's past care", the doctor said* [hɪz ʼpa:st ʼkɛə ðə ʼdɔktə ↓ʼsed]. b) She didn't like his luring eyes [ʃɪ ʼdɪdnt ʼlaɪk hɪz ʼl(j)ʊərɪŋ ↓ʼaɪz]. – She didn't like his leering eyes [ʃɪ ʼdidnt ʼlaɪk hɪz ʼlɪərɪŋ ↓ʼaɪz]. c) This is a sure waste of time [ʼðɪs ɪz ə ʼʃʊə ʼweɪst əv ↓ʼtaɪm] – This is a sheer waste of time [ʼðɪs ɪz ə ʼʃɪə ʼweɪst əv ↓ʼtaɪm]. d) There is no cure for it [ðər ɪz ʼnəʊ ↓ʼkjʊə fər it]. – There is no queue for it [ðər ɪz nəʊ ↓ʼkju: fər it]. e) They made a success of the tour. [ðeɪ ʼmeɪd ə sək'ses əv ðə ↓ʼtʊə]. – They made a success of the two [ðeɪ ʼmeɪd ə sək'ses əv ðə ↓ʼtu:].

Fraze și propoziții engleze în care se întâlnesc cuvinte cu diftongul /ʼʊə/:

a) în transcriere: | ðə ʼpʊə ʼstjʊəd wil bi ʼʃʊə tə ʼdai tə ↓ n sit | ʼʃʊəli ðə ↗jʊərəlz ə: ʼpʊə in mʊəz | aim ʼʃʊə ðei wil ʼspi:k *f* ləʊəntli nekst jə | ə: ju: ʼʃʊə hi: iz ↗ pʊə ↿ jes əv'kɔ:s ai əm ↓ ʃʊə | hiz ʼdri:m iz tə ʼmeik ə ʼtʊə tə↓jʊərəp | ʼdovnt bi ↗ krʊəl ↿ tə pʊə↓mjʊəriəl | hi iz ʼʃʊə hi wil bi kjʊəd | ə: ju: ʼʃʊə ðei wil ʼmeik ðɛə↗ tʊə in ʼdʒænjʊəri | aim ʼʃʊə ðei wil ʼkʌm in ↓ *f*ebrʊəri | hi iz ʃʊə tə sə'kjʊə ðɛə ʼmju: tʃʊəl ↓ help.

b) în ortografie: *I am sure he will help us with our wall newspaper. I think I saw your aunt here last January but I am not sure. Surely the fuel is valuable. He is sure to secure their mutual help. Put the word a „fuel" in the plural. His dream is to make a tour to Europe. He is sure he will be cured. I am sure they will speak English fluently next year. It is a usual tour in Europe. Are you sure he is poor? Of course, I am sure. Is Europe poor in moors? The tourist variant of the TU-114 is able to carry 220 passengers. He usually takes part in tournaments. Are you sure they will make their tour in January? During the period of the Five-Year Plan in a number of plants machines will completely replace the work of men. He usually takes part in tournaments every year. Many tourists travelled over Europe during February and January. Many tourists come to Kishinev in January too. The solution was obscured by impurities.*

BDD-A20736 © 2012 Revista „Limba Română"
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 12:54:50 UTC)

În încheiere trebuie reţinut faptul că, ţinând cont de caracteristicile generale, articulatorii şi acustice ale diftongului /'uə/, primul element /u/ este principal, se caracterizează prin durată mai mare de pronunţie şi formează nucleul silabic. Al doilea element are statut de sunet glisant. Diftongul /'uə/ este descendent.

Referinţe bibliografice

1. Nicanor Babâră, *Aspecte de predare a diftongilor din limba engleză*, U.S.M., Chişinău, 1990, 128 p.
2. Mihail Bogdan, *Fonetica limbii engleze*, Editura Ştiinţifică, Cluj, 1962, 312 p.
3. Dumitru Chiţoran, Hortensia Pârlog, *Ghid de pronunţie a limbii engleze*, Editura Ştiinţifică şi Enciclopedică, Bucureşti, 1989, 206 p.
4. Călina Gogălniceanu, *The English Phonetics and Phonology*, Editura Chemarea, Iaşi, 1993, 354 p.
5. Daniel Jones, *An Outline of English Phonetics*, Cambridge University Press, Cambridge, 1987, 328 p.
6. Marilena Munteanu-Alexandrescu, *Limba engleză. Ştiţi să pronunţaţi corect?*, Editura Niculescu SRL, Bucureşti, 1995, 272 p.
7. J. D. O'Connor, *Better English Pronunciation*, Cambridge University Press, Cambridge, 1967, 179 p.
8. S. Leonteva, *A Theoretical Course of English Phonetics*, Higher School Publishing House, Moscow, 1988, 272 p.
9. H. Pârlog, *The Sound of Sounds*, Hestia Publishing House, Timişoara, 1995, 175 p.
10. Н. М. Бабырэ, *Сравнительно-сопоставительный анализ английских и молдавских дифтонгов*, Manuscris al tezei de doctor în ştiinţe filologice, U.S.M., Chişinău, 1977, 254 p.
11. В. И. Балинская, *Орфография современного английского языка*, Высшая школа, Москва, 1967, 328 с.
12. А. Л. Трахтеров, *Практический курс фонетики английского языка*, Высшая школа, Москва, 1976, 312 с.
13. Б. Я. Лебединская, *Фонетический практикум по английскому языку*, Международные отношения, Москва, 1978, 176 с.
14. В. Е. Шевякова, *Коррективный фонетический курс английского языка,* Наука, Москва, 1968, 180 с.

BDD-A20736 © 2012 Revista „Limba Română"
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 12:54:50 UTC)